

WOJEWODA ŁÓDZKI

ZK-I.431.23.2025

Łódź, 31 grudnia 2025 r.

Pan

Piotr Irla

Burmistrz Miasta Rawa Mazowiecka

**Wystąpienie pokontrolne
do przeprowadzonej kontroli okresowej w zakresie wykonywania uprawnień
przez Straż Miejską w Rawie Mazowieckiej.**

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1763) oraz Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i administracji z dnia 21 grudnia 2009 r. w sprawie trybu sprawowania nadzoru nad działalnością straży gminnych (miejskich) (Dz. U. z 2009 Nr 220, poz. 1733 z późn. zm.), realizując założenia planu kontroli zatwierdzonego przez Wojewodę Łódzkiego, zespół kontrolny złożony z funkcjonariuszy Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi w składzie:

- kom. Dominik Wyskwar - Wydział Prewencji,
- asp. Magdalena Saktura – Wydział Prewencji,

legitymując się upoważnieniami Wojewody Łódzkiego przeprowadził kontrolę okresową Straży Miejskiej w Rawie Mazowieckiej. Ze strony Wojewody Łódzkiego w kontroli uczestniczyły p. Izabela Sabiniewicz – główny specjalista oraz p. Agnieszka Milczarek – młodszy specjalista w Oddziale Zarządzania Kryzysowego Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi. Kontrola działalności jednostki obejmowała okres działania jednostki od 1 kwietnia 2025 r. do 13 listopada 2025 r.

Zbadaniu i ocenie podlegały następujące zagadnienia:

1. Ewidencje, o których mowa w art. 9a ust 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

2. Użycie środków przymusu bezpośredniego.
3. Wykonywania uprawnień, o których mowa w art. 12 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych:
 - a. prowadzenia czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia;
 - b. ujęcie osób stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia i zdrowia, a także mienia i niezwłocznego doprowadzania do najbliższej jednostki Policji;
 - c. legitymowanie osób w uzasadnionych przypadkach, w celu ustalenia ich tożsamości;
 - d. usuwanie pojazdów i ich unieruchamianie przez blokowanie kół;
 - e. dokonywania kontroli osobistej, przeglądania zawartości podręcznych bagaży osoby;
 - f. dokonywania sprawdzenia prewencyjnego osób doprowadzanych, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 7 ustawy o strażach gminnych;
 - g. żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych i samorządowych;
 - h. wydawania osobom poleceń określonego zachowania w granicach niezbędnych do wykonywania innych czynności zawartych w art. 12 pkt. 1 - 6 ustawy o strażach gminnych;
 - i. zwracania się w nagłych przypadkach, o pomoc do jednostek gospodarczych, prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej oraz organizacji społecznych jak również do innych osób.

Ustalenia z kontroli:

1. Prowadzenie ewidencji wymaganych na podstawie art. 9a ust. 1 ustawy z dnia 9 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych.

Straż Miejska w Rawie Mazowieckiej prowadzi, wymagane na podstawie art. 9a ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych, ewidencje. Sposób ich prowadzenia jest zgodny z rozporządzeniem MSWiA z dnia 12 listopada 2009 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia przez straże gminne (miejskie) ewidencji etatów, wyposażenia oraz wyników działań straży (Dz. U. z 2017 r. poz. 1502). Na podstawie danych ewidencji ustalono, że w Straży Miejskiej w Rawie Mazowieckiej zatrudnionych jest 8 strażników (w tym komendant).

2. Użycie środków przymusu bezpośredniego.

W oparciu o przedstawioną dokumentację ustalono, że Straż Miejska w Rawie Mazowieckiej w kontrolowanym okresie zastosowała środki przymusu bezpośredniego (19 maja 2025 r.) w jednym przypadku używając kajdanek.

W ocenie kontrolujących nie stwierdzono uwag w powyższym zakresie.

3. Wykonywanie uprawnień, o których mowa w art. 12 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (dokumentowanie, rejestrowanie, sposób prowadzenia czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia oraz wykonywanie czynności związanych z nałożeniem grzywny w drodze mandatu karnego za wykroczenia).

W czasie kontroli ustalono, że strażnicy miejscy w Rawie Mazowieckiej posiadają upoważnienia do wykonywania kontroli ruchu drogowego oraz upoważnienia do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego.

Przedmiotem kontroli działalności Straży Miejskiej w Rawie Mazowieckiej, który obejmował okres od 1 kwietnia 2025 roku do 13 listopada 2025 roku, był sposób postępowania strażników w przypadku ujawnienia czynu zabronionego mogącego wyczerpywać znamiona wykroczenia, aktywność oskarżyciela publicznego, zgodność prowadzonych czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia z przepisami ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia – dalej k.p.o.w. (Dz. U. z 2025 r., poz. 860 z późn. zm.), w tym także w sprawach zakończonych w postępowaniu mandatowym.

Przed przystąpieniem do kontroli sposobu prowadzenia czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia, zwrócono się do Komendanta Straży Miejskiej w Rawie Mazowieckiej o przedstawienie ewidencji wyników działania straży w okresie kontroli.

Strażnicy miejscy w Rawie Mazowieckiej pracują od poniedziałku do piątku w systemie 8 godzinnym, dwuzmianowym w godz. 7:00-15:00 i 14:00-22:00, a także w soboty w godz. 10:00-18:00. Niedziele pozostają wolne, z wyłączeniem zaplanowanych na ten dzień imprez masowych, które zabezpieczane są przez jednostkę. Służba dyżurna wraz z obsługą monitoringu miejskiego pracuje (z wyłączeniem niedziel) w systemie 8 godzinnym w godz. 8:00-16:00.

W okresie podlegającym kontroli, strażnicy Straży Miejskiej w Rawie Mazowieckiej przeprowadzili 360 interwencji, zastosowali 396 środków oddziaływania wychowawczego, wystawili 59 mandatów karnych na łączną kwotę 7500 zł oraz sporządzili 23 wnioski

o ukaranie do sądu, jak również wylegitymowali 478 osób. Należy dodać, że w tym czasie nie złożono środków odwoławczych od orzeczeń sądu, wydanych do spraw o wykroczenia.

Z informacji przyjętych od Komendanta Straży Miejskiej w Rawie Mazowieckiej – ustalono, że oprócz ustawowych zadań w zakresie porządku publicznego, dyslokacja patroli organizowana była w zależności od bieżących potrzeb, przy uwzględnieniu zgłoszeń mieszkańców i instytucji. Strażnicy reagowali na zaistniałe zdarzenia w obrębie infrastruktury miejskiej, także na podstawie prowadzonego monitoringu, czy uzyskanych informacji z Policji.

W ocenie Komendanta Straży Miejskiej w Rawie Mazowieckiej, realizacja wspólnych patroli strażników i funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Rawie Mazowieckiej, np. przy zabezpieczeniu różnych wydarzeń na terenie miasta, a także te o charakterze prewencyjnym, świadczą o dobrej współpracy obydwu formacji, a w efekcie o korzyści dla mieszkańców miasta.

Ponadto z informacji przekazanych przez Komendanta Straży Miejskiej w Rawie Mazowieckiej wynika, iż Straż Miejska w Rawie Mazowieckiej udzielała pomocy kierowcom, specjalnym urządzeniem rozruchowym, które dostarcza dodatkową moc dla akumulatorów do uruchamiania silników. Na stanie straży znajdują się dwa takie urządzenia. Strażnicy w ten sposób udzielają bezpłatnej pomocy kierowcom z terenu miasta, niezwłocznie po przybyciu na wskazane miejsce. Kierownictwo ww. Straży Miejskiej nie prowadzi rejestru ilości udzielonych takich pomocy. Istotnym jest, iż ww. strażnicy zostali wyposażeni w przenośny defibrylator. Urządzenie to zabierane jest do służby, do pojazdu służbowego i służy ratowaniu ludzkiego życia. Z relacji komendanta wynika, iż strażnicy Straży Miejskiej w Rawie Mazowieckiej posiadają przeszkolenie w zakresie użycia tego urządzenia. Jak oświadczył, strażnicy mieli okazję wykorzystać AED podczas służby, co potwierdziło praktyczną wartość oraz niezbędność takiego wyposażenia.

Strażnicy miejscy realizowali działania mające na celu pomoc osobom w kryzysie bezdomności. Patrole podejmowane były w rezultacie prowadzonych obserwacji oraz na podstawie informacji przekazywanych przez mieszkańców miasta, jak również innych służb. Najczęściej kontrole prowadzone były w takich miejscach jak przystanki MPK, dworzec PKS i PKP, klatki schodowe, strychy, baraki oraz piwnice budynków mieszkalnych.

Ponadto w 26 przypadkach na wniosek Komendy Powiatowej Policji w Rawie Mazowieckiej, jednostka przekazała zarejestrowany zapis monitoringu miejskiego.

Kontroli poddano losowo wybrane 4 bloczki mandatów karnych z ograniczeniem do tych formularzy, które zostały nałożone w okresie objętym kontrolą, tj. od 1 kwietnia 2025 r. do 13 listopada 2025 r. Przedmiotem kontroli było sprawdzenie zgodności wdrożenia postępowania mandatowego z dyspozycją art. 96-98 k.p.o.w., aktu wykonawczego wydanego z delegacji art. 95 § 6 k.p.o.w. (tzw. taryfikator), jak również art. 96 § 3 k.p.o.w. (określającego sposób nakładania grzywien w drodze mandatu karnego). Ponadto kontrole przeprowadzono pod kątem właściwego wypisywania i zasadności stosowania kwalifikacji prawnej zarzucanego czynu oraz zgodności opisu z wykroczeniem.

W rezultacie ww. czynności stwierdzono, że strażnicy Straży Miejskiej w Rawie Mazowieckiej w sposób właściwy i prawidłowy wypełniają blankiety mandatów karnych. Należy wskazać, że w zdecydowanej większości skontrolowanych blankietów mandatów karnych zapisy były prawidłowe, staranne i czytelne.

Odnosząc się do kwestii ujawnionych uchybień, w postaci dwukrotnego niewskazania w opisie zarzutu czasu wykroczenia stwierdzono, że mają one charakter incydentalny.

Niemniej jednak należy wskazać, że w myśl art. 97 § 3 k.p.o.w. *„Funkcjonariusz nakładający grzywnę jest obowiązany wskazać jej wysokość, określić zachowanie stanowiące wykroczenie, czas i miejsce jego popełnienia oraz kwalifikację prawną (...).”*

Dokonując sprawdzeń w zakresie dokumentowania przebiegu służby ustalono, że wydawanie notatników służbowych ewidencjonowane jest w „Rejestrze notatników służbowych”. Oprócz tego rejestru, w Straży Miejskiej w Rawie Mazowieckiej znajdują się inne rejestry porządkujące sferę pełnienia służby, prowadzenia czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia, wydawania mandatów karnych oraz przekazywania dokumentów do innych instytucji.

Rejestry będące w posiadaniu jednostki:

- 1) Rejestr notatników służbowych;
- 2) Rejestr kart Mrd- 5 przekazanych do KPP w Rawie Mazowieckiej;
- 3) Rejestr sporządzonych kart Prd 5/1;
- 4) Książka Ewidencji zapytań do CEPiK;
- 5) Rejestr nałożonych mandatów karnych;
- 6) Osoby przekazane Policji;
- 7) Rejestr Osób Pouczonych 2025 r.;
- 8) Książka ewidencji ręcznych miotaczy gazu;
- 9) Karty ewidencyjne przydziału wyposażenia straży miejskiej w Rawie Mazowieckiej;

10) Ewidencja etatów, wyposażenia oraz wyników działań straży.

W oparciu o przedstawione notatniki służbowe i losowo wybrane interwencje przeprowadzone przez strażników należy stwierdzić, że strażnicy miejscy właściwie reagują na ujawnione naruszenia prawa.

Podsumowując prawidłowość prowadzonych czynności wyjaśniających w wybranych sprawach, analiza materiałów przekazanych w tym zakresie nie wykazała nieprawidłowości.

Na podstawie udostępnionych dokumentów należy stwierdzić, że Straż Miejska w Rawie Mazowieckiej, w okresie kontrolowanym, nie podjęła czynności związanych z usunięciem pojazdu w trybie art. 50a ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym – dalej p.r.d. (Dz. U. z 2024 r. poz. 1251z późn. zm.). W ramach art. 130a ust. 4 pkt 2 p.r.d. kontrolowana straż nie usuwała pojazdów, jak również nie wykonywała czynności związanych z unieruchomieniem pojazdu przez zastosowanie urządzenia do blokowania kół w przypadku pozostawienia go w miejscu, gdzie jest to zabronione, lecz nieutrudniającego ruchu lub niezagrażającego bezpieczeństwu.

Straż Miejska w Rawie Mazowieckiej prowadzi stałą, bieżącą współpracę z Komendą Powiatową Policji w Rawie Mazowieckiej, w zakresie realizacji ustawowych zadań. W pozytywnym aspekcie przedstawia się także zaangażowanie strażników miejskich w obszarze ujawniania wykroczeń, w szczególności tych uciążliwych społecznie np. nieprawidłowe parkowanie, niestosowanie się do znaków drogowych, czy spożywanie alkoholu w miejscu publicznym objętym zakazem. Niewątpliwie na uznanie zasługuje wyposażenie pojazdu służbowego jednostki w sprzęt ratujący życie (defibrylator AED), który w znacznym stopniu może skutecznie przywrócić czynności życiowe do czasu przyjazdu zespołu ratownictwa medycznego.

Obszary wymagające zmiany:

1. Kontrola zapisów zawartych w notatnikach służbowych wskazała na brak dokumentowania sposobu ustalenia tożsamości osoby legitymowanej (np. na podstawie określonego dokumentu), co jest niezgodne z § 4-6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2009 roku w sprawie zakresu i sposobu wykonywania przez strażników gminnych (miejskich) niektórych czynności (Dz. U. z 2009 roku, Nr 220, poz. 1722).

2. Niekompletne wypełnianie mandatów karnych, które skutkowało brakiem informacji o czasie popełnienia wykroczenia. Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 2 lit. b i c

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2002 roku w sprawie nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (Dz. U. z 2017 roku, poz. 613 z późn. zm.), funkcjonariusz nakładający mandat karny na odcinku C określa zachowanie stanowiące wykroczenie, czas i miejsce jego popełnienia, imię ojca osoby ukaranej oraz kwalifikację prawną.

Niewątpliwie, aby uniknąć ww. błędów zaleca się przeprowadzenie szkolenia strażników miejskich w Rawie Mazowieckiej w powyższym zakresie oraz wdrożenie rozwiązań zapobiegających powstawaniu tych uchybień.

Przeprowadzoną kontrolę udokumentowano w Protokole z kontroli okresowej, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 grudnia 2009 r. w sprawie trybu sprawowania nadzoru nad działalnością straży gminnych/miejskich, podpisanym przez Burmistrza Miasta Rawa Mazowiecka 10 grudnia 2025 r.

Mając na uwadze powyższe, uprzejmie proszę o przesłanie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania wskazanych w wystąpieniu zaleceń pokontrolnych.

Z poważaniem

WOJEWODA ŁÓDZKI

Dorota Ryl